

בית הספר השש שנותי קריית חינוך "אמירים" ראשל"צ חטיבת ביניים ע"ש יצחק רבין

תרכות פ"רפ"ן - חודש תשרי

הורים ותלמידים יקרים,

פתחנו בחגיגות ובשמחה את שנת הלימודים החדשה בעשייה לימודית וחינוכית פורייה ואני גאה להציג בפניכם את העיתון הראשון במסגרת "הערכה חלופית" לשכבה ח' במקצוע תרבות ישראל. את העיתון כתבו וערכו תלמידי כיתה ח' וכל כולו עוסק במקורות יהודיים וישראלים מגוונים הקשורים לערכים של מועדי חודש תשרי. זהו התוצר הראשון מתוך סדרה של עיתונים חודשיים, שייכתבו על-ידי שאר תלמידי השכבה לאורך השנה. תהליך מציאת המקורות, ניתוחם וכתובת הכתבות מתבצע בקבוצות למידה ("חברותא") ומספק עבור התלמידים הקנייה של מיומנויות חשובות, כגון עבודה בצוות ושיתוף פעולה, התדיינות וביצוע עבודת חקר. תודה רבה לצוות המורות שמלמדות ומנחות את התלמידים בתרבות ישראל בשכבה ח': אילנה רוקח, דורית שטר, תמי שנער ונועה לוי גנני.

בהזדמנות חגיגית זו אני רוצה לאחל לכם ולבני משפחתכם שנה טובה ומתוקה, שיהא ביתכם מלא באור ובבריאות, שפע והצלחה.

בברכה, מיכל זינגבוים וצוות החטיבה

בראש השנה

כתבו: שי פולינגר ובן קלוש

... "בראש השנה, בראש השנה

ליבנו ענה בתפילה נושנה

שיפה ושונה תהא השנה

אשר מתחילה לה היום"...

(מילים ולחן - נעמי שמר)

הרעיון המרכזי של המקור הוא התפילה של ראש השנה, שהיא ייחודית וחשובה מכיוון שהיא מסמלת את תחילת השנה החדשה והשינוי בין השנים, התחברנו למקור מכיוון שהוא שיר שמלווה את עם ישראל שנים רבות והוא מהווה מקור חשוב בתרבותנו.

לדעתנו חגי תשרי מאפשרים לכל אחד ואחת מאתנו להתנהג כאילו כל יום הוא שנה חדשה, לפתוח "דף חדש" ולהיות טובים יותר בהווה ובעתיד.

אושפיזין

כתבה: נוי פולינגר

"בואו אורחים עליונים קדושים, בואו אבות עליונים קדושים, ושבנו בצל האמונה העליונה [הסוכה]. יבוא אברהם האהוב ועמו יצחק, יעקב, יוסף, משה אהרן ודוד, בסוכות תשבו, שבו אורחים עליונים שבו, שבו אורחי האמונה שבו."

הרעיון המרכזי בטקסט זה הוא קבלת האורחים המכובדים והקדושים ולהזמין אל תוך הסוכה. האורחים עליהם מדובר הם: אברהם, יצחק, יעקב, יוסף, משה, אהרן ודוד. כל אחד מהם עם כניסתו לסוכה מסמל ערך אחר, כגון: אברהם - חסד. יצחק - גבורה. הערכים הנגזרים מטקסט זה הם כיבוד, אירוח, חסד, תפארת, גבורה, נצח, הוד, יסוד ומלכות - בעצם כל הערכים האלו אמורים להיכנס אתנו לסוכה.

אני מתחברת לטקסט מכיוון שאנחנו צריכים לדעת לכבד אורחים, ולארח אנשים, בין אם הם חשובים ובין אם הם סתם אנשים שאין להם איפה לחגוג את החג. לכן בחרתי להתמקד דווקא בערך המייצג את אברהם אבינו והא חסד. כל שיותר אנשים יפעלו וינהגו בחסד לזולת, יפתחו ביתם לאחר, יארחו ויכבדו, הם גם משמשים דוגמה לסביבה וגורמים גם לשאר לעשות את אותו הדבר, מה שלבסוף - מתקן את החברה.

צו פיוס

כתבו: אייל יצחייק, אלון צביאלי, טל איפרגן, שחר דמרי

**"אסור לאדם להיות אכזרי ולא יתפייס,
אלא יהיה נוח לרצות וקשה לכעוס.
בשעה שמבקש ממנו החוטא למחול מוחל בלב שלם ובנפש חפצה.
ואפילו הצר לו וחטא לו הרבה,
לא ייקום ולא ייטור".**

"אסור לאדם להיות אכזרי ולא יתפייס..." – הרעיון המרכזי של הטקס הוא שאסור לאדם להיות אכזרי כלפי חברו ולא לסלוח לו כאשר הוא מבקש סליחה. לפי הערכים הנגזרים מהטקסט על אדם להתפייס מהר כלומר להיות סלחן ולשלוט בכעסיו להתפייס מהר עם חבריו ולא לשמור להם טינה. אנו מתחברים עם הנאמר בטקסט מכיוון שהוא מדבר על אופן ההתנהגות של האדם בפני עצמו ובפני הזולת ולכלל. וכי הנאמר בטקסט מדבר על המצב האידאלי של החברה כיום. לדעתנו הנאמר בטקסט מתקשר אף לתיקון האדם בפני עצמו ותיקון כל אדם יוביל לתיקון חברה, לפי דעתנו הערכים בחברה אידאלית הם כבוד הדדי סלחנות שיתוף פעולה והחלטיות. אנו חושבים שניתן ליישם את דרך הפעולה היום יומית המצוינת בטקסט, כאשר אדם מתנהג בצורה נכונה ומכבדת סובביו רואים את דרך ההתנהגות ויכולים ללמוד מכך. מעגל זה יגדל ויגדל ויעשה עוד צעד לכיוון החברה האידאלית.

התשליך

כתבו: אופק שלו וירין דה-קמחי

"ותשליך במצולות ים כל חטאותם"

ה"תשליך" הוא טקס יהודי שנהוג לקיימו בראש השנה. הטקס כולל עריכת תפילה ע"י מקור מים. נהוג ללכת ביום הראשון של ראש השנה, אחרי הצהריים, למקור מים בו מצויים דגים, ומתפללים שם תפילה מיוחדת ששמה "תשליך", שהיא בקשה להשלכת העבירות אל מצולות ים. לקראת השנה החדשה שמתחילה, האדם עושה חשבון נפש עם עצמו. האדם לוקח אחריות על מעשיו הרעים שעשה במהלך השנה, ומטהר עצמו מהם. אנו לא מתחברים למקור מפני שלדעתנו אדם צריך לעשות חשבון נפש ולקחת אחריות אחרי כל מעשה רע שעשה ולא על כל המעשים הרעים שעשה במהלך כל השנה בפעם אחת. לדעתנו המקור קשור לתיקון אדם ולא לתיקון חברה מכיוון שכל אדם עושה את חשבון הנפש שלו עם עצמו ולא של אחרים.

שנהיה לראש ולא לזנב

כתבו: ספינסקי ליהה, קזייב עדן

ורוזמן שלי

**"ובאו עליך כל-הפך כוח האלה, והשיגך:
כי תשמע, בקול יהוה אלהיך... ונתנדף
יהוה לראש, ולא לזנב, והיית
רקל מעלה, ולא תהיה למטה: כי-
תשמע אל-מצות יהוה אלהיך, אשר אנכי
מצוך היום- לשמר ולעשות"...**

(המקור לברכה הוא ברצף פסוקים של איחולים מתוך ספר דברים פרק כ"ח)

קטע המקור מציג את שאיפתו של האדם להישגיות ומנהיגות ומדגיש את חשיבות קיומה, מפני שאדם ללא שאיפה לא יתקדם לעולם וחיייו יהיו חסרי מטרה. הוא מקנה מספר ערכים חשובים, כגון שאפתנות ומנהיגות, ואנו מסכימות עם הערכים הללו מפני שאלה ערכים שבלעדיהם האדם הוא אינו אדם, אלא עור ועצמות ללא רצונות ומטרות שלא יכול לתרום לחברה ולנוע קדימה. על מנת להתקדם כאדם וכחברה, לנוע קדימה יש תמיד לשאוף למצוינות.

המדרש של רבי שמעון בן אלעזר \ זה הזמן לסלוח

כתבו: נוי דיין, מעין הלוי, תהל אלול, מאיה בלטמן

לפי מסורת חז"ל, נדרש כל אדם לפייס את חברו לפני יום הכפורים. המדרש שבחרנו עוסק ברב אשר פגע באדם בשל מראהו החיצוני. הרב מבין במהרה כי טעה וחטא בפני האיש, אך הוא אינו מסוגל לסלוח לו. רבי שמעון אומר בסוף המדרש: **"לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז"** - משפט זה מציג לנו כיצד תחושת ההצלחה האישית מביאה אותנו אל חטא הגאווה (המדרש סובב סביב משפט זה). בנוסף לכך, המדרש מלמד אותנו לוותר, להתפשר ולא להיות עקשן וקפדן כל הזמן. לדעתנו, אם כל אדם יקפיד על ערכים אלו החברה תהפוך לטובה ואידיאלית יותר. מבחינתנו, אדם אידיאלי הוא אדם הנותן מעצמו למען הזולת, משפר את התנהגותו למען האדם והחברה יודע לטעות אך מוכיח את טעותו ומתקן אותה ויודע למחול לאדם העומד מולו. אדם אידיאלי הוא אדם אשר אחראי למעשיו ולו אכפתיות רבה כלפי הסביבה.

אדון הסליחות

כתבו: דניאל סטריבוק, שון ליס, ירין שמעון, עידו כץ, הדר דגן

"אדון הסליחות, בוחן לבבות, גולה עמוקות, דובר צדקות"

(מתוך הפיוט "אדון הסליחות")

הרעיון המרכזי בפיוט הוא, שאסור לחטאות כי אלוהים רואה הכול מלמעלה ובוחן את הלבבות ולא משנה כמה אנחנו נתחבא, בסופו של דבר אלוהים רואה הכול ונקבל את עונשינו.

הערכים הנגזרים בטקסט הם שכל בן אדם חייב לשאוף לעשיית טוב ולנהוג על-פי ערכי המוסר ואם הוא יעשה מעשה לא טוב הוא יצטרך להתנצל.

לדעתנו השיר מתקשר לתיקון חברה אידיאלית כיוון שבחברה אידיאלית אנשים לא היו טועים והפעולות החברה היו חיוביות בלבד.

לא ניתן ליישם את דרך ההתנהגות והפעולה שמציג עבורנו הטקסט בחיי יום יום כיוון

שלטעות זה אנושי וכולנו טועים ביום יום וזה כמעט בלתי אפשרי להיות צדיק מרגע הלידה.

סליחה ומחילה

כתבו: נופר ורד וחק מרדכי

"עבירות שבין האדם למקום מוחלים לך. דברים שבינך לבין חברך אין מוחלים לך עד שתפייסו"

(ספרא, אחרי- מות, פרשה ה', פרק ח')

הרעיון המרכזי בפסוק הוא לבקש סליחה מהחבר על משהו בינך לבין, ורק אחר כך להתפייס עם אלוהים.

מן הפסוק ניתן ללמוד שצריך לדעת להתנצל מעומק הלב בכנות וביושר בפני החבר שבו פגענו. ערך נוסף הוא מודעות עצמית, כלומר להיות מודע למעשים שלך, להתנצל עליהם עם כוונה ולא כדי לצאת "נקיים" בפני אלוהים. אנו התחברנו לקטע שבחרנו מכיוון שאנו מזדהות עם הפסוק, חשוב לנו מאוד לא לפגוע באחרים ואם פגענו נתנצל מעומק הלב בפני החבר/ה.

לדעתנו המקור אכן קשור לתיקון אדם או לתיקון חברה מפני שכשאתה מבקש סליחה אתה מתקן את הטעויות שלך, במילים אחרות מנקה את הדברים הרעים בכוונה להיות שלם עם עצמך ולהרגיש מבחינתך מושלם עם מעשיך.

ספר חיינו

כתבו: רון אייזן, לינוי קיסוס, הדס
הרוש ומיכל רוזנברג

”אמר רבי יוחנן:

שלושה ספרים נפתחים (לפני האל)
בראש השנה:

אחד של רשעים גמורים

ואחד של צדיקים גמורים

ואחד של בינוניים.

צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים
לאלתר (מיד) לחיים, רשעים גמורים
נכתבים ונחתמים לאלתר למיתה,

בינוניים תלויים ועומדים (עשרה ימים)

מראש השנה ועד יום הכיפורים...”
(תלמוד בבלי, מסכת ראש השנה, דף טז
עמוד ב)

בחרנו בטקסט הזה מכיוון שהוא נוגע
בכל אחד ואחת מאינו – אלו
ה”הבינוניים”, שבמעשיהם ובפעולותיהם
כותבים את הספר האישי שלהם בראש
השנה.

בטקסט זה מצויים מספר ערכים
שביניהם הערך המרכזי הוא היכולת
לקבל אחריות על המעשים שלנו.
האנשים ה”בינוניים”, שהם למעשה רוב
האוכלוסייה (מעטים הנמנים עם
ה”צדיקים” ומעטים נמנים עם
ה”רשעים”) פועלים ונוהגים באופן חיובי,
אך לעיתים גם באופן שלילי. היהדות
מאפשרת לנו להתבונן פנימה אל תוך
עצמנו, לערוך חשבון נפש ותיקון עצמי,
וזאת בכדי שעתידנו יהיה טוב יותר.
משום כך ערך זה מתייחס ל”תיקון אדם”
מכיוון ששיפור ערכים והתנהגות יכול
להתרחש רק כאשר האדם לוקח אחריות
על מעשיו ולהבין שהוא היחיד שיכול
להשפיע על עתידו. ואם כל אחד יעשה
החברה שלנו תהפוך לחברה טובה יותר.

שביל הזהב

כתבו: יסמין מייזל, יעל טורובסקי, רומי
מורה.

” לכל אדם תכונות רבות ושונות. יש אדם
שהוא בעל חמה, כועס תמיד, ויש אדם
שדעתו מיושבת עליו

ואינו כועס כלל... שני הקצוות הרחוקים
זה מזה שבכל תכונה ותכונה אינם דרך
טובה, ואין ראוי לו לאדם ללכת בה. וכיצד
ירגיל אדם עצמו בתכונות אלו עד שיהיו
חלק מאישיותו? יאלץ עצמו להתנהג
שוב ושוב על פי התכונות הממוצעות, עד
שייחרתו בנפשו ויהיו חלק מאישיותו,
וההולך בדרך זו מביא ברכה וטובה
לעצמו”.

המדרש ”שביל הזהב” שנכתב ע”י
הרמב”ם מדבר על הדרך האמצעית בין 2
תכונות קיצוניות המנוגדות אחת לשנייה,
ההגעה לתכונה האמצע היא התכונה
האידיאלית. מן המדרש אנו למדים את
הערכים דבקות במטרה ואמון עצמי,
מכיוון שהטקסט אומר שצריך לא להרפות
עד שמגיעים לדרך האמצע בין התכונות
המופרזות. קל להתחבר ולהבין את הנאמר
במדרש משום שלכל אדם יש תכונה

קיצונית במיוחד שהיה רוצה למתן אותה.
כך האדם יתמקד במטרתו, ובכל מצב נתון
ייבחר כיצד עליו לפעול כדי לאזן בין שני
הצדדים של התכונה. כך יוכל האדם לתקן
את ה”פגמים” שיש בו, וכאשר כל אדם
יעשה זאת תיווצר חברה מתוקנת.